

- ۱ جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید.
از نظر ابن‌سینا، اشتیاق ذاتی و ذوق فطری موجودات و سبب بقای آنهاست.
- ۲ درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.
- کانت، ضرورت وجود خداوند را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد.
- ۳ بیان ملاصدرا در «اثبات وجود خدا» را به صورت استدلالی بنویسید.
- ۴ ملاصدرا از طریق نظریه «فقر وجودی» (امکان فقری) چگونه وجود خداوند را اثبات می‌کند؟
- ۵ از نظر فارابی چرا تسلسل علل نامتناهی محال است؟ توضیح دهید.
- ۶ «برهان وجوب و امکان ابن‌سینا» را شرح دهید.
- ۷ جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید.
- براساس نظر ملاصدرا که به نظریه‌ی، معروف است، جهان هستی یک‌پارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است.
- ۸ دو کاربرد عقل را در فلسفه بنویسید.
- ۹ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) باغ و راغ از اصطلاحات فلاسفه است.
ب) باغ و راغ از اصطلاحات مورد استفاده ملاصدرا است.
- ۱۰ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) موجود وابسته نیاز به وجودی دارد که متصل شود.
ب) علة العلل باید غیر نیازمند باشد.
- ۱۱ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ممکن‌الوجود نیاز به معلول دارد.
ب) ملاصدرا می‌خواست از همان ابتدا به خود وجود نگاه کند.
- ۱۲ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) انسان ماهیتاً واجب‌الوجود است.
ب) انسان ماهیتاً ممکن‌الوجود است.

۱۳ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) فلسفه به حیات معنا می‌دهد.
ب) فلسفه به معنایش فلسفه است.

۱۴ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ملاصدرا در اصفهان به دنیا آمد.
ب) ملاصدرا در شیراز به دنیا آمد.

۱۵ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ملاصدرا در دوره‌ی صفوی می‌زیست.
ب) ملاصدرا با حکام صوفی ارتباط داشت.

۱۶ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ملاصدرا انتهای فلاسفه اسلام است.
ب) ملاصدرا را نمی‌توان بهترین فیلسوف اسلامی دانست.

۱۷ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ممتنع بالذات مثل ممتنع بالغیر است.
ب) ممتنع بالذات با ممتنع بالغیر وجه اشتراک دارند.

۱۸ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ممتنع بالذات نداریم.
ب) ممتنع بالغیر نداریم.

۱۹ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) برای خروج از حالت امکانی علت لازم است.
ب) وجود بعداً ضروری می‌شود.

۲۰ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) برهان نظم را افلاطون پایه‌گذاری کرد.
ب) برهان نظم از برهان وسط و شرف پیشرفته‌تر است.

۲۱ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) می‌توان تمام موجودات را به عنوان یک مجموعه در نظر گرفت.
ب) تعداد موجودات ممکن‌الوجود برای علت العلل بودن علة العلل مهم نیست.

۲۲ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) همه‌ی موجودات، واجب‌الوجود بالذات هستند.
ب) اگر موجودی واجب‌الوجود بالذات است وابسته نباشد آن خود اوست.

۲۳ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) وجوب و امکان سینوسی از مسائل مهم اثبات اوست.
ب) شیخ‌الرئیس در فصل ۱۵ کتابش مطالبش را جمع‌بندی می‌کند.

۲۴ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) معلول نمی‌تواند علت نداشته باشد.
ب) معلول وابسته به علت است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) علت و مرجع در واقع یک چیز هستند.
ب) مرجع عربی شده علت است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ممکن بالذات نیازمند به واجب‌الذات است.
ب) ممکن الوجود فقط برای موجود شدن نیاز به یک علت دارد.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) حالت امکانی را نمی‌توان برتر از حالت وجوبی دانست.
ب) حالت امکانی قبل از حالت وجوبی است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ذات هستی را باید واجب‌الوجود دانست.
ب) واجب‌الوجود بودن از صفات ذات الله است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) برهان ابن‌سینا را نمی‌توان یک برهان ناقص دانست.
ب) برهان ابن‌سینا از برهان فارابی کامل‌تر است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ابن‌سینا از واجب‌الوجود بالذات به واجب‌الوجود بالذات می‌رسد.
ب) ابن‌سینا از واجب‌الوجود بالذات به ممکن‌الوجود باذات نیز می‌رسد.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) موجودات جهان ذاتاً ممکن‌الوجودند.
ب) برای اشارات شرح‌های زیادی نوشته شده است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) موجودات در ذات خود می‌توانند عدم باشند.
ب) موجودات در ذات خود می‌توانند وجوب باشند.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) برهان ابن‌سینا در کتب اشارات او تنظیم شده است.
ب) ابن‌سینا برهان نظم را قبول دارد.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ابن‌سینا استدلال فارابی را درست می‌داند.
ب) ابن‌سینا استدلال فارابی را محکم می‌داند.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) نظریه ابن‌سینا دستکاری شده است.
ب) نظریه‌های بهتری از اثبات ابن‌سینا اکنون نیز قابل مشاهده است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) بر نظریه راسل اشکالاتی وارد است.
ب) نظریه راسل یک نظریه بدون نقض است.

۳۷ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) راسل در سال ۱۸۷۲ به دنیا آمد.
ب) راسل در ریاضیات سررشته نداشت.

۳۸ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) خداوند ممکن‌الوجود است. (دکارت)
ب) خداوند وجودش برای جهان الزامی است. (کانت)

۳۹ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) خداوند ممکن‌الوجود است. (جان لاک)
ب) خداوند وجودش برای جهان الزامی است. (جان لاک)

۴۰ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) خداوند خیر کثیر است. (ابن رشد)
ب) خداوند ناظم برهان نظم است. (ابن رشد)

۴۱ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) خداوند خیر کثیر است. (جیمز)
ب) خداوند ناظم برهان نظم است. (جیمز)

۴۲ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) خداوند خیر کثیر است. (هیوم)
ب) خداوند ناظم برهان نظم است. (هیوم)

۴۳ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) خداوند واجب‌الوجود بالذات است. (ابن‌رشد)
ب) خداوند واجب‌الوجود بالذات است. (فارابی)

۴۴ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) الله و خدا اصطلاحات دینی‌اند.
ب) الله و خدا اصطلاحات فلسفی هستند.

۴۵ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) فیلسوف با استدلال خدا را می‌پذیرد.
ب) فیلسوف با عقیده فلسفی خود خدا را می‌پذیرد.

۴۶ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) فیلسوف نمی‌تواند بدون دین باشد.
ب) مذهب می‌تواند بدون فلسفه باشد.

۴۷ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) فلاسفه باید عقیده خاص خود را داشته باشند.
ب) فلاسفه نیز می‌توانند در دینی باشند.

۴۸ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) فلاسفه مسلمان نیز استدلال را روش اول می‌دانستند.
ب) فلاسفه مسلمان بدون وجود عقل نیز خداوند را اثبات می‌کردند.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
 الف) انگیزه برای اثبات خدا مهم است.
 ب) انگیزه برای اثبات خدا همیشه برای معنا است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
 الف) روش فلسفی را نمی‌توان برتر از روش دین دانست.
 ب) روش دین بهتر از روش فلسفه است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
 الف) دین فلاسفه برای بحث کردن مهم نیست.
 ب) دین فلاسفه برای قضاوت کردن مهم است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
 الف) استدلال عقلی بحث را فلسفی می‌کند.
 ب) بدون استدلال عقلانی نیز بحث فلسفی می‌شود.

جاهای خالی زیر را کامل کنید.
 الف) آزادی و کرامت و بخشندگی صفاتی است که فلاسفه مسلمان برای انسان به کار برده‌اند.
 ب) فلاسفه‌ها و دین را قبول کرده‌اند.
 ج) در کتاب آسمانی فلاسفه مسلمان صراحت درباره «.....» بحث شده است.

نظریه فقر وجودی یا امکان فقری را که فیلسوف مسلمان مطرح نموده است؟ آن را شرح دهید.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:
 الف) حالت یک معلول را که ذاتاً است، می‌توان به دو کفه‌ی ترازو تشبیه کرد که در حالت تساوی هستند.
 ب) به هریک از عواملی که در پدید آمدن یک معلول دخالت دارند، علت می‌گویند.
 ج) از نظر فارابی، در ابتدای سلسله‌ی علت‌ها و معلول‌ها، علتی وجود دارد که وابسته به دیگری نیست، یعنی خودش و موجودات دیگر است.
 د) فیلسوفان الهی معتقدند که عقول (یا فرشتگان) حقایق اشیاء را از طریق درک می‌کنند.

از ویژگی‌های سنت فلسفی اسلامی، وسعت نظر را توضیح دهید.

از نظر ملاصدرا، عالم چیزی جز نیست.

ملاصدرا فقط به کمک اصل توانست برهان ابن‌سینا را تکمیل کند.

از نظر فیلسوفان تسلسل محال است.

پنج معیار زندگی معنادار از نظر فیلسوفان مسلمان را نام ببرید.

برتراند راسل، فیلسوف انگلیسی قرن بیستم، می‌گوید: «هنگام جوانی درباره‌ی این مسائل ژرف نمی‌اندیشیدم و برهان علة العلل را تا مدتی مدید پذیرفته بودم؛ تا این‌که روزی در هجده سالگی، ضمن خواندن زندگی‌نامه‌ی خودنوشت جان استوارت میل بدین جمله برخورددم: «پدرم به من می‌گفت: این پرسش که چه کسی مرا آفریده است، جواب ندارد؛ زیرا بلافاصله این سؤال مطرح می‌شود که چه کسی خدا را آفریده است.»

راسل می‌گوید: «جمله‌ای بدین سادگی، سفسطه را در بیان اولین علت نشان داده است؛ زیرا اگر هر چیزی باید علتی داشته باشد، پس خدا نیز نیازمند علت است. اگر چیزی بدون علت، وجود تواند داشت این چیز هم می‌تواند خدا باشد و هم جهان ... پوچی این برهان به همین جهت است.»
این جملات را مطالعه کنید و ببینید:

- ۱- گفته‌ی راسل با آن‌چه فارابی می‌گوید چه تفاوتی دارد؟
- ۲- بیان راسل از علة العلل چه اشکالی دارد؟

۱ عشق

۲ درست

۳ مقدمه اول: به موجودات پیرامونمان که نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که وجودشان عین وابستگی و نیاز به دیگری است. مقدمه دوم: موجودات وابسته باید به وجودی متصل باشند که آن موجود در ذات خود، نیازی به غیر نداشته باشد. نتیجه: پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند. (ص ۴۶)

۴ موجودات پیرامون ما وجودشان عین وابستگی و نیاز است. موجودات وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشند که آن موجود بی‌نیاز باشد. پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند. (ص ۴۶)

۵ زیرا اگر سلسله علت‌ها بخواهد تا بی‌نهایت به عقب برگردد و هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد، بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نباشد و در این صورت اصلاً چیزی پدید نمی‌آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست. (ص ۴۳)

۶ ابن‌سینا می‌گوید وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم مساوی هستند، یعنی ممکن‌الوجود بالذات هستند. ممکن‌الوجود بالذات برای خارج شدن از حالت تساوی میان وجود و عدم نیازمند ممکن‌الوجود بالذات است. پس: موجودات این جهان به واجب‌الوجودی بالذات وابسته‌اند که آن‌ها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است. (ص ۴۴)

۷ امکان فقری (فقر وجودی) (ص ۴۶)

۸ ۱- قدرت تفکر و استدلال ۲- موجوداتی مجرد و برتر از عالم ماده (ص ۵۰)

۹ الف) صحیح ب) صحیح

۱۰ الف) صحیح ب) صحیح

۱۱ الف) غلط ب) صحیح

۱۲ الف) غلط ب) صحیح

۱۳ الف) صحیح ب) صحیح

۱۴ الف) غلط ب) صحیح

۱۵ الف) صحیح ب) غلط

۱۶ الف) غلط ب) غلط

۱۷ الف) غلط ب) غلط

١٨ الف (غلط

١٩ الف (صحيح

٢٠ الف (صحيح

٢١ الف (صحيح

٢٢ الف (صحيح

٢٣ الف (صحيح

٢٤ الف (صحيح

٢٥ الف (صحيح

٢٦ الف (صحيح

٢٧ الف (صحيح

٢٨ الف (صحيح

٢٩ الف (صحيح

٣٠ الف (صحيح

٣١ الف (صحيح

٣٢ الف (غلط

٣٣ الف (صحيح

٣٤ الف (صحيح

٣٥ الف (غلط

٣٦ الف (صحيح

٣٧ الف (صحيح

٣٨ الف (غلط

٣٩ الف (صحيح

٤٠ الف (صحيح

ب (غلط

ب (غلط

ب (غلط

ب (صحيح

ب (صحيح

ب (صحيح

ب (صحيح

ب (غلط

ب (صحيح

ب (صحيح

ب (صحيح

ب (صحيح

ب (غلط

ب (صحيح

ب (غلط

ب (صحيح

ب (صحيح

ب (صحيح

ب (غلط

ب (غلط

ب (صحيح

ب (غلط

ب (صحيح

۴۱ الف) غلط

ب) غلط

۴۲ الف) غلط

ب) غلط

۴۳ الف) صحیح

ب) صحیح

۴۴ الف) صحیح

ب) غلط

۴۵ الف) صحیح

ب) صحیح

۴۶ الف) غلط

ب) غلط

۴۷ الف) غلط

ب) صحیح

۴۸ الف) صحیح

ب) صحیح

۴۹ الف) صحیح

ب) غلط

۵۰ الف) صحیح

ب) صحیح

۵۱ الف) صحیح

ب) صحیح

۵۲ الف) صحیح

ب) غلط

۵۳ الف) آزادی و کرامت انسانی و بخشندگی صفاتی است که فلاسفه مسلمان برای انسان به کار برده‌اند.

ب) فلاسفه‌ها تفکر و تعمق دین را قبول کرده‌اند.

ج) در کتاب آسمانی فلاسفه مسلمان صراحت درباره «روح» بحث شده است.

۵۴ ملاصدرا - اگر به واقعیات نگاه کنیم، می‌بینیم که این واقعیات عین وابستگی و نیازند، وی این وابستگی را امکان فقری

یا فقر وجودی نامید. این فقر و نیاز باید به منبعی متصل باشد که از غنای ذاتی برخوردار است و آن غنی بالذات همان

خداوند است. (ص ۱۳)

۵۵ الف) ممکن‌الوجود (ص ۲۱)

ب) ناقصه (ص ۲۶)

ج) واجب‌الوجود - علیه‌العلل (ص ۴۲)

د) شهود (ص ۵۰)

۵۶ فلسفه اسلامی هیچ‌گاه قومی و محلی نبوده و دیدگاهی به وسعت بشریت دارد. حکمای اسلامی همواره عناصر مثبت را از

فرهنگ‌های دیگر گرفته و در نظام فکری خود جذب کرده‌اند و همواره امکان گفتگو میان فیلسوفان اسلامی و دیگر

متفکران وجود داشته است. (ص ۱۵۴)

۵۷ از نظر ملاصدرا، عالم چیزی جز فقر و نیاز نیست.

۵۸ ملاصدرا فقط به کمک اصل حقیقت وجود توانست برهان ابن‌سینا را تکمیل کند.

۵۹ از نظر فیلسوفان تسلسل علل نامتناهی محال است.

۱- تلاش برای توضیح غایتمندی هستی: فردی که زندگی‌اش معنادار است، می‌کوشد جهان را غایتمند بیابد و آن را توضیح دهد.

۲- تشخیص هدف زندگی: انسان را موجودی هدفمند می‌شناسد و این هدف را مشخص می‌کند.

۳- یافتن مابه‌ازائی برای گرایش فطری به خیر و زیبایی: برای گرایش فطری انسان به خیر و زیبایی مابه‌ازائی واقعی قائل می‌شود.

۴- معتبر دانستن آرمان و هدف معنوی: آرمان‌های مقدس و فراتر از زندگی مادی را معتبر و درست می‌داند.

۵- احساس تعهد نسبت به خدا: انسان در زندگی معنادار، در برابر یک وجود متعالی و برتر احساس تعهد و مسئولیت خواهد داشت. اگر فیلسوفی نتواند وجود خدا با ویژگی‌های گفته شده را اثبات کند، امکان اثبات گزاره‌های بالا نیز از بین می‌رود.